

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้เสนอต่อผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและการวางแผนการพัฒนาปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% ความคลาดเคลื่อน 5% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 383 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่างๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล** เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลละหานทราย จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8320

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อนำกลับมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามแบบสอบถามจำนวน 383 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 383 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ

4.2 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิด นำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมาก และด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านการประเมินผล ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการดำเนินงาน และด้านการตัดสินใจ ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการจัดสรรงบประมาณทางด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมา คือ ควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และควรสนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่น ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก เพื่อเป็นแนวทางที่จะส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีประเด็นที่ค้นพบอันจะเป็นข้อมูลให้องค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ นำไปใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านการจัดทำแผนมีน้อย การบริหารงานในด้านต่าง ๆ จึงไม่ทั่วถึงกับประชาชน ทำให้ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง บทบาท อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้นยังไม่ครอบคลุมในทุกพื้นที่ และประชากรในพื้นที่ส่วนมากมีอาชีพเกษตรกรรม ค่าขาย และรับจ้างทั่วไป ต้องออกจากบ้านไปประกอบอาชีพในช่วงเวลากลางวัน ทำให้ยากต่อการประสานงาน ต้องอาศัยผู้นำท้องถิ่นในแต่ละหมู่บ้านเป็นตัวกลางในการติดต่อประสานงานในการดำเนินการต่าง ๆ จึงไม่สามารถประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ได้ทั่วถึง ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของภทรนิษฐ์ เสาทอง (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย ด้านการตัดสินใจ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลยังให้ความสำคัญในด้านการตัดสินใจน้อย ประชาชนยังขาดการตัดสินใจในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน หรือหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ขาดการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน และประชาชนยังให้ความสำคัญในการเลือกแผนงานหรือโครงการที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านน้อย ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของพูนทรัพย์ จันทร์กระจ่าง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบางบาล อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย

2.2 จากผลการวิจัย ด้านการดำเนินงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลจรรยาเข้มแข็งให้ความสำคัญด้านการดำเนินงานไม่มากนัก ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาฯ ในการพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและแก้ปัญหา ในการดำเนินการร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล และร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน โครงการ หรือกิจกรรมการพัฒนาด้านต่าง ๆ มีการสนับสนุนการรวมกลุ่มทำกิจกรรมการพัฒนาของประชาชน เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกความเป็นเจ้าของและช่วยกันดูแล รักษาทรัพย์สินส่วนรวมของท้องถิ่น เช่น ถนน ลานกีฬา เครื่องออกกำลังกาย สวนสาธารณะ เป็นต้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของชนวรรณ สวัสดิ์ชัย (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสนวน อำเภอยะราช จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 จากผลการวิจัย ด้านการรับผลประโยชน์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการวางแผนการพัฒนาท้องถิ่นโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชน ทำให้ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับบริการที่ดีขึ้นตามสมควร มีการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถในการพัฒนาอาชีพให้ประชาชนมีรายได้มากยิ่งขึ้น เช่น ส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ส่งเสริมให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในชุมชน เป็นต้น มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการอุปโภคบริโภคที่ปลอดภัย มีระบบสาธารณสุขที่พัฒนาขึ้นในระดับหนึ่ง เช่น ถนนคอนกรีต ไฟฟ้าส่องสว่างรอบหมู่บ้าน ระบบน้ำประปาที่มีคุณภาพ เป็นต้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของอาดิษฐ์ อินทจักร (2552 : บทคัดย่อ) ได้

ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลเวียงพร้าว อำเภอพร้าว จังหวัด เชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 จากผลการวิจัย ด้านการประเมินผล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนได้เข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อแสดงความคิดเห็นหรือประชาพิจารณ์ในการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลรับทราบหน้าที่ของตนในการติดตามประเมินผลโครงการและแผนงานต่าง ๆ มีการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินแผนงานหรือโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายของการพัฒนา และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน มีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการกำหนดหัวระยะเวลาและวิธีการติดตามประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของฉันทิภา พลภักดี (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา พบว่า ด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมาก

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการจัดสรรงบประมาณทางด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนมีความเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจระเข้มาก สภาพโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบต่ำเสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมขัง และยังมีหลายหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลที่ยังไม่มีถนนคอนกรีตหรือทางระบายน้ำที่เพียงพอ เมื่อถึงฤดูฝนประชาชนจะสัญจรลำบาก และถ้าไม่มีทางระบายน้ำ น้ำก็จะไหลเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนได้ ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดทั้งในคน และสัตว์เลี้ยงได้ องค์การบริหารส่วนตำบลจึงควรนำงบประมาณมาจัดสรรทางด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องกับงานวิจัยของเกสร ไสยศศรี (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกवान อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการจัดสรรงบประมาณในด้านก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนทุก ๆ หมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินผล เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มากได้มีกระบวนการในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการดำเนินงานในด้านการประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม เช่น มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบและเข้าใจในการประเมินผลโครงการต่าง ๆ มีการจัดทำเอกสารที่ทำให้ประชาชนเข้าใจง่าย บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีการแนะนำให้ความรู้กับประชาชนอย่างทั่วถึง มีการกำหนดห้วงระยะเวลาและวิธีการดำเนินการอย่างชัดเจน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลและส่วนที่เกี่ยวข้องควรรักษาไว้ในสิ่งที่คืออยู่แล้ว และหาแนวทางหรือวิธีการที่จะทำให้การประเมินผลเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นไป เช่น ให้ความรู้แก่ประชาชนว่าประชาชนมีบทบาทหน้าที่อย่างไรบ้างในการมีส่วนร่วมการทำแผนหรือการดำเนินงานมีการประชุมทำความเข้าใจ แม้แต่เวลาออกประชาคมหมู่บ้านให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่าองค์กรเป็นของประชาชนให้ทำบ่อย ๆ และต่อเนื่อง

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการตัดสินใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลยังให้ความสำคัญในด้านการตัดสินใจไม่มากเท่าที่ควร ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญในด้านการตัดสินใจไม่มากนัก ประชาชนยังขาดการตัดสินใจในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลต้องให้ประชาชนระดมสมองกันหาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันและกล้าแสดงออก กล้าเสนอแผนแนวคิดการสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

1.3 ผลการวิจัยคำถามปลายเปิดที่ พบว่ามีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการจัดสรรงบประมาณทางด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนมีความเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก สภาพโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบต่ำเสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมขัง และยังมีหลายหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลที่ยังไม่มีถนน

คอนกรีตหรือทางระบายน้ำที่เพียงพอ เมื่อถึงฤดูฝนประชาชนจะสัญจรลำบาก และถ้าไม่มีทางระบายน้ำ น้ำก็จะไหลเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนได้ ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดทั้งในคน และสัตว์เลี้ยงได้ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงควรนำงบประมาณมาจัดสรรทางด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ให้ครอบคลุมทุกชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในองค์การหรือจังหวัดอื่น ๆ
- 2.2 ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจระเข้มากและจังหวัดใกล้เคียง
- 2.3 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุ การแก้ไขและปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจระเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์